

“Een hart van steen” van R. M. Dorrestein, besproken op “De Omslag” 28-01-2014.

Onze eerste reactie:

Gerda Matig boek Even doorbijten in het begin. Mooi opgebouwd verhaal.
Thea Heeft niets met dit boek. Met tegenzin uitgelezen.
Ria Verschrikkelijk boek. Niet uit gelezen.
Wil Spannend boek met veel flashbacks. Dramatisch.
Annelies Heel aangrijpend. Spannend. Knap geschreven verhaal. Erg mooi..
Marné Aangrijpend en vlot geschreven. Spannend boek.
Paulien Heftig en aangrijpend verhaal. Knap in elkaar gezet. Toch uitgelezen.
Jannie Knap opgebouwd. Mooi en heftig verhaal.
Ariana Ondanks/dankzij flashbacks tot het einde aangrijpend en spannend. Duidelijke taal.
Nelleke Was afwezig.

Over de auteur en haar boeken.

Renate Maria Dorrestein (Amsterdam 25-01-1954) groeide op in een R.K. advocatengezin met drie meisjes en één jongen in Amstelveen. Na de nonnenschool en het gymnasium ging ze als leerling-journalist werken bij Libelle en Panorama.

Door de vele reizen die ze maakte voor deze bladen, o.a. in 1973 naar oorlogsgebied in Cyprus en andere ervaringen die ze opdeed, werden haar persoonlijkheid en schrijfstijl gevormd.

Na een aantal jaren ging ze freelance schrijven. Vanaf 1977 tot 1982 publiceerde ze in Het Parool, Viva en Opzij, waarna ze zich verder ontwikkelde in feministische richting.

Ze was in 1986 betrokken bij de oprichting van de Anna Bijns Stichting, Deze stichting looft elke twee jaar een prijs uit voor ‘de vrouwelijke stem in de letteren’.

Zelf kreeg Renate geen kinderen.

In 1983 debuteerde zij met “Buitenstaanders”

Naast vele romans schreef Renate Dorrestein twee autobiografische boeken.

In 1988 “Het perpetuum mobile van de liefde” over de zelfmoord van haar zusje.

In 1993 “Heden ik “ over ME, de ziekte die haar tien jaar kostte om te herstellen.

Beide ervaringen zijn van grote invloed geweest op haar persoonlijkheid en schrijverschap.

In 1996 “Verborgene gebreken” Dit boek werd in 2004 verfilmd.

In 1997 schreef ze het Boekenweekgeschenk “Want dit is mijn lichaam”

In 1998 verscheen “Een hart van steen”

In 2006 “Mijn zoon heeft een seksleven en ik lees mijn moeder Roodkapje voor”, achterin dit boek was een reclame opgenomen van een product voor vrouwen in de overgang.

In 2013 werkte zij samen met enkele Nederlandse spelontwikkelaars aan het iPad-spel “Nott Won’t Sleep voor peuters en kleuters. Over het slaapritueel van ouders met hun kinderen.

In 1993 ontving ze de Annie Romeinprijs voor haar hele werk.

In veertien landen (o.a. V.S. en Japan) zijn boeken van haar verschenen.

Samenvatting van het verhaal

Ellen van Bommel woont met haar ouders, broer Kester en zus Sybille en haar broertje Carlos in een groot huis in Haarlem. Haar ouders hebben een knipselbureau, gespecialiseerd in Amerikaanse krantenknipsels. Ze hebben daarbij hulp van een aantal studenten waaronder Bas. Het gezin van Bommel leeft een normaal en gelukkig leven. Dit verandert wanneer bekend wordt dat er nog een kind verwacht wordt. Na de geboorte van hun zusje Ida verandert moeder van Bommel heel erg. Ze is er van overtuigd dat Ida bezeten is door de duivel en dat die uitgedreven moet worden. Ze begint Ida te mishandelen en alleen Ellen merkt daar iets van. Na enige tijd lijkt het of moeder er weer helemaal bovenop is, maar dan begint ze te zeggen dat het lijden bijna voorbij is. Op een avond maakt ze samen met Ellen voor iedereen

een schoteltje met zogenaamde vitaminepillen (slaappillen en valium) klaar. Iedereen neemt de pillen behalve Ellen die haar hond aan het uitlaten is. Als ze thuiskomt treft ze haar hele familie dood aan met plastic zakken over hun hoofd. Dan ziet ze dat Carlos nog leeft en neemt hem mee naar de kelder waar ze zich verstopt houdt.

Ellen en Carlos gaan naar een tehuis en een paar jaar later wordt Carlos geadopteerd. Vanaf dat moment heeft Ellen nog nauwelijks contact met haar broertje. Als ze achttien is gaat Ellen op kamers wonen en gaat medicijnen studeren. Dan komt ze er achter dat haar moeder aan een kraamvrouwenpsychose leed en dat alles met medicijnen voorkomen had kunnen worden.

Nadat Ellen van haar man Thijs is gescheiden raakt ze bewust zwanger van een onbekende.

Tijdens haar zwangerschap besluit ze te verhuizen naar het huis waar ze is opgegroeid. Daar ontmoet ze in een tuincentrum Bas. Hij komt haar helpen bij het opknappen van de tuin.

Doordat ze bijna een miskraam krijgt moet ze verplicht bedrust houden.

Op advies van haar arts komt Lucia, een vrouw die door haar man wordt geslagen, met haar kinderen bij haar inwonen. Lucia komt Ellen verzorgen.

Ellen en Lucia kunnen niet goed met elkaar opschieten. Door de komst van Lucia, wat geheim moet blijven, kan Ellen geen bezoek meer ontvangen. Ze vindt het erg dat ze Bas nu niet kan vertellen dat ze bijna een miskraam heeft gehad. Ze wordt een beetje verliefd op hem.

Tijdens haar periode van bedrust bladert Ellen door het oude familiefotoalbum. Beetje bij beetje komen alle herinneringen weer boven en probeert ze alles te verwerken. De verdenkingen die ze tegenover haar vader had verdwijnen wanneer Bas haar een notitie laat zien waarop haar vader zijn plannen voor een vakantie met haar moeder heeft staan. Zo ontdekt zij dat haar vader niet heeft meegewerkt aan het plan van haar moeder en dat haar moeder haar gewoon vergeten was. Uiteindelijk is ze weer opgeknapt en heeft met haar verleden afgerekend. Ze laat Bas haar helpen bij het kiezen van een naam voor het kind.

Over het boek

De titel 'Een hart van steen' verwijst naar de tekst die de grafsteen op het graf van haar familie siert. Later zegt Ellen dat haar hart van steen is geworden.

Het boek is opgedragen aan Hilde (het zusje van Renate?)

Het motto is een gedicht van Neeltje Maria Min, "Mijn moeder is mijn naam vergeten".

Dit gedicht is in 1996 als muurgedicht aangebracht in Leiden, Rijn- en Schiekade 41 en in 2008 opnieuw aangebracht op nummer 74.

Naamgeving is een belangrijk gegeven in dit boek.

Moeder Margje was haar, Ellen, vergeten, doordat zij de hond aan het uitlaten was.

De opschriften boven de hoofdstukken zijn n.a.v. familiefoto's.

Dichter: Neeltje Maria Min, 1944 -

Gedicht: "Mijn moeder is mijn naam vergeten" uit De Gedichten, Bert Bakker, 1989.

Mijn moeder is mijn naam vergeten,
Mijn kind weet nog niet hoe ik heet.
Hoe moet ik mij geborgen weten?

Noem mij, bevestig mijn bestaan,
Laat mijn naam zijn als een keten.
Noem mij, noem mij, spreek mij aan,
O, noem mij bij mijn diepste naam.

Voor wie ik liefheb wil ik heten.

Ariana